

Bol Štrasburg o Nitranoch?

Štefan Hrib

Európsky súd pre ľudské práva skonštatoval, že v kauze Cermanová neboli porušené práva obvinených Nitranov na spravodlivý proces. Znamená to, že sú vinní?

Najprv poviem, že po dlhých rokoch písania o tejto kauze sa necítim nezaujatý. Poznám už odsúdených Nitranov osobne, s viacerými sa máme vzájomne v úcte a Fera Čermana považujem za svojho priateľa. Vždy, keď je Fero v našej redakcii na káve, a po chodbe behá jeho roztomilý pes Bady, mám krajší deň. Nemyslím, že to mení môj pohľad na celý prípad, ten som si ustáľil ešte predtým, než som Nitranov spoznal. Ale chcel som to napísať. A teraz k samotnému verdiktu. Pozorne som si ho prečítal a za jeho kľúčové body považujem tieto tri: Európsky súd neskúmal kvalitu dôkazov a vine Nitranov. Skúmal proces. A ten zahŕňal všetky odvolacie inštancie. Európsky súd považuje za dôležité, že niektorí z obvinených sa pred rokom 1989 priznali, aj keď neskôr priznania označili za vynútené. Podľa Štrasburgu slovenské súdy vysvetlili, prečo neprijali argument o vynútení. Európsky súd priznáva, že niektoré dôkazy už nebolo možné po roku 1989 vykonať a niektoré slovenské súdy vôbec nepripustili (levočský archív), ale to podľa Štrasburgu automaticky neznamená, že celý proces bol nefér. Tu Štrasburg opäť konštatuje, že neskúmal kvalitu dôkazov.

Takže poďme postupne:

Fakt, že v civilizovanom svete sa možno voči rozsudku odvolať a potom rozhoduje iný súd, je skvelá poistka voči excesom jednotlivých sudcov. Štrasburg sa uistil, že toto právo Nitranom nikto nevzal. No nevzal. Lenže u nás nejde pri hľadaní spravodlivosti spravidla o exces jednotlivých súdov, ktorý odvolací súd napravi, ale o plošne zlyhávajúcu a v zlyhaniach kooperujúcu justíciu. V Česku si to výstižne nazvali justičná mafia. Toto Štrasburg nepredpokladal.

Niektorí obvinení v tejto kauze sa pred rokom 1989 priznali. Áno, priznali. Ale priznali sa aj mnohí iní nespravodlivo stíhaní obvinení. Ak Slovensko v platnom zákone o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického režimu konštatuje, že pred rokom 1989 išlo o dobu neslobody a konkrétne, že komunistický režim „pri vyšetrovaní a v čase žalárovania používal brutálne metódy vrátane fyzického a psychického mučenia“, priznania nemôžu mať váhu pravdy. Ani toto Štrasburg nevzal do úvahy.

Fakt, že naše súdy nepripustili v procese s Nitranmi dôkazy z levočského archívu naozaj sám osebe nemusel znamenať nefér postup. Bolo by to tak v prípade, ak by boli pripustené dôkazy kvalitnejšie a dostatočné a ak by v Levoči trčali len podružnosti. Keďže Štrasburg neskúmal kvalitu dôkazov, spofahol sa v tomto na úsudok našich súdov. A sme v kruhu.

Štrasburg rozhodol a na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že verdikt o Nitranoch konečne vyniesla nezávislá autorita. Ale nie je to tak. Štrasburg rozhodol v dobrej viere, že na Slovensku je elementárna spravodlivosť zaručená, a že jednotlivé zlyhania súdov sú eliminované vyššími inštanciami. Lenže tu existuje justičná mafia. Verdikt preto považujem za katastrofálnu naivitu, ktorou sa znovu ublížilo siedmim ľuďom. ●

tyždeň

Ročník XL / Vychádza každý pondelok / Štefan Hrib šéfredaktor, eva Čobejová, fero Múčka zástupcovia šéfredaktora, robert Csere kreatívny riaditeľ, elena Akácssová lifestyle, peter Bálík hudba, andrej Bán reportáže, jaroslav Daniška klub, marína Gálisová politika, lukáš Krivošik ekonomika, juraj Kušníerik kultúra, jozef Majchrák politika, martin Mojšič veda, šport, marek Vagovčí kauzy, tatiana Dumajová jazyková redaktorka, vladimíra Pčolová obrazová redaktorka, natália Ložeková ilustrácie, boris Németh, matúš Zajac fotografi, bruno Glasa, martin Hodál, peter Homola grafici, internetové vydanie / eugen Korda, tomáš Prištiak videoreportáže

Vydáva vydavateľstvo W PRESS a.s., Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 35 907 266 / federika Homolková riaditeľka vydavateľstva, stanislav Ševčík projektový manažér a distribúcia, edita Vallova zahraničné a online predplatne, tel. +421 2 593 036 11, e-mail vallova@tyzden.com, alexandra Punová obchod a marketing, tel. +421 2 593 036 90, tomáš Kálmán sales director, tel. +421 2 593 036 91, e-mail obchod@tyzden.com

Tlačia Komárňanské tlačiarne, s.r.o. / Reprintuje Mediaprint-Kapa a ďalší distribútori / Evidenčné číslo EV 1841/08 / Tlačná verzia ISSN 1336-5912 / Online verzia ISSN 1336-653X / www.tyzden.sk / © W PRESS a.s., Bratislava, 2004 / Akékoľvek rozmnožovanie textu a fotografií vrátane údajov v elektronickej podobe len s písomným súhlasom vydavateľa / Vydavateľstvo W PRESS a.s., využíva informačný systém od spoločnosti MEDIA SOLUTIONS SLOVAKIA, a. s. / Predplatné v rámci Slovenska zabezpečuje Petit Press, a.s., Lazaretská 12, 814 64 Bratislava, 02/323 77 777, predplatne@petitpress.sk

tyždeň

**NIE
SME**